

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060306

DOM
2021-03-16
Stockholm

Mål nr
P 6690-20

Sid 1 (6)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-05-20 i mål nr P 5723-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. P R
2. A W

Motpart

1. S-E K
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
131 81 Nacka

SAKEN

Tillsynsbeslut avseende inredande av ytterligare bostad på fastigheten X i Nacka kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1671450

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P R och A W har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns beslut.

S-E K har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) har medgett ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P R och A W har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande:

Det är fortfarande oklart vad som definierar en bostad och mark- och miljödomstolens dom ger inte tillräcklig vägledning. Mark- och miljödomstolen hänvisar till Boverkets byggregler (BFS 2011:6) enligt vilka det ska finnas inredning och utrustning för matlagning för att utrymmet ska räknas som en bostad. Det finns ingen spis i vindsvåningen och det går inte att laga mat där. Vindsvåningen kan alltså inte betraktas som en egen lägenhet.

Det saknas även låsbar dörr till vinden och någon sådan har aldrig funnits. För det fall vinden ska räknas som en egen lägenhet borde låsbar dörr finnas. Familjen som bodde i vindsvåningen under åren 2011 till 2017 bör betraktas som inneboende. Det var inte fråga om någon separat lägenhet iordningställd för allmän uthyrning.

Precis om mark- och miljödomstolen har konstaterat är bakgrunden till lagstiftningen om bygglov i detta fall att hänsyn ska tas till VA, trafik, parkering och service. Den hobbyverksamhet som nu bedrivs på vinden är av ringa omfattning och belastar inte samhället på något sätt. Med hänsyn till lagstiftarens intentioner finns ingen anledning att begära bygglov.

P R bor på de två övre våningarna i bostadshuset som hon äger tillsammans med sin före detta make samt S-E K och E K, som bor på bottenvåningen. Paret K har en egen ingång direkt utanför huset. Dörren till hennes bostad är belägen i bottenplanet och den leder till ett torn som fungerar som trapphus. Paret K använder också dörren för att nå sitt förråd på tredje våningen.

På andra våningen har P R en dörr till sin privata bostad som nås från trapphuset. Denna dörr brukar inte låsas eftersom trapphuset ständigt används för att komma till övervåningen. Dörren till hennes del i vindsvåningen på tredje våningen är en äldre fönsterdörr som inte går att låsa. Det går istället att låsa och larma dörren på markplanet. Lösningen med ett trapphus mitt i den privata bostaden är en följd av en överenskommelse med S-E K och E K vid köpet av den då oinredda vindsvåningen. Vinden inreddes 2001/2002.

Idag finns vissa delar av bostaden endast på det ena eller andra planet och båda planen behövs för att bilda en komplett bostad. På det nedre planet finns ingen tvättstuga utan den på övervåningen används. Det går inte att laga mat på övervåningen eftersom spis och ugn monterades bort år 2018. På övervåningen går det inte heller att använda bad eller dusch på grund av en dålig golvbrunn.

S-E K har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande:

Under åren 2011 till 2017, då vindsvåningen var uthyrd till en familj, fanns det spishäll, ugn och mikrovågsugn. En spisfläkt fanns kvar i köket den 9 september 2020. Denna sitter över ett urtag i en bänkskiva där en spishäll tidigare har varit placerad. I övrigt finns diskbänk, kylskåp och frys. Bortsett från att spisen och ugnarna har avlägsnats får köket anses vara väl utrustat. I badrummet finns en tvättmaskin. Det finns vidare ett allrum och två sovrum. Storleken på lägenheten är cirka 75 kvadratmeter.

Ett väl fungerande kök monterades således in år 2011. Spis och ugn monterades bort eller kopplades ur år 2018. Detta gjordes efter tillsynsanmälan men före kommunens tillsynsbesök. Vid tillsynsbesöket konstaterades även att spis, fläkt och diskho hade installerats i vindsvåningen.

P R och A W har angett att det inte finns någon låsbar dörr till vinden. Det finns inte heller någon låsbar dörr till deras lägenhet. När de lämnar bostaden brukar de låsa ytterdörren till trapphuset och övriga gemensamma utrymmen (två tornrum och en del av vinden) samt ett av dem disponerat vindsförråd. Förutom trappan i tornet disponeras två tornrum och en balkong gemensamt av fastighetsägarna.

I detaljplanen som trädde i kraft den 1 juli 2020 har en generell bestämmelse införts som begränsar antalet bostadslägenheter till högst två per huvudbyggnad. Begränsningen av antalet lägenheter ansågs lämplig för att uppfylla detaljplanens syfte att bevara områdets karaktär.

Nämnden har vidhållit sin inställning i beslutet och har tillagt att ledning behövs om det endast är funktionerna i bostaden som har betydelse för lovplikten eller om det har betydelse vilka som använder utrymmet och på vilket sätt utrymmet används.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

S-E K, E K, P R och A W äger gemensamt fastigheten X i Nacka kommun. Av utredningen i målet framgår att P R och A W förvärvade vindsvåningen år 2001 och att den vid köpet var helt oinredd. Vidare framgår att vindsvåningen är belägen ovanför P Rs och A Ws lägenhet och att den nås via ett trapphus som disponeras av samtliga ägare till fastigheten. Under åren 2001 till 2011 bodde P Rs och A Ws barn i vindsvåningen, medan en annan familj bodde där mellan åren 2011 och 2017.

Mark- och miljööverdomstolen prövar inledningsvis om det har inretts någon ytterligare bostad i den aktuella vindsvåningen, och vid vilken tidpunkt detta i så fall har skett.

Som mark- och miljödomstolen konstaterat saknas en definition av vad som utgör en bostad i plan- och bygglagstiftningen. Vägledning kan hämtas från Boverkets byggregler, i vilka det anges att en bostad ska inredas och utrustas för att uppfylla de krav som gäller enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL, och att det i en bostad ska finnas inredning och utrustning för matlagning.

Vindsvåningen inreddes år 2001 med bostadsrum och badrum. Det har vidare i Mark- och miljööverdomstolen klarlagts att vindsvåningen var utrustad med komplett kök 2011. Det var också då som vindsvåningen började hyras ut till en annan familj.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer således i mark- och miljödomstolens bedömning om att det var år 2011 som vindsvåningen fick de egenskaper som krävs för att den ska anses utgöra en egen bostad. Vid bedömningen har Mark- och miljööverdomstolen även beaktat att vindsvåningen nås via ett trapphus som disponeras av samtliga fastighetsägare och därmed utgör en självständig del av byggnaden.

Det förhållandet att köket numera inte är fullt utrustat ändrar inte bedömningen att vindsvåningen får anses utgöra en självständig bostad.

Eftersom det har vidtagits en bygglovspliktig åtgärd och det inte är möjligt att ge bygglov i efterhand, då detaljplanen endast medger två bostäder i byggnaden, kan det finnas förutsättningar för ett rättelseföreläggande. Det var därför fel av nämnden att lämna tillsynsämälan utan åtgärd. Som Mark- och miljööverdomstolen funnit var det 2011 som vindsvåningen fick de egenskaper som krävs för att den ska anses utgöra en egen bostad. Det är emellertid oklart när under året detta skedde. Det ankommer därför på nämnden att vid den fortsatta prövningen närmare utreda om den tidsfrist som anges

i 11 kap. 20 § andra stycket PBL har passerat så att något rättelseföreläggande ändå inte kan utfärdas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Mikael Hagelroth, referent, tekniska rådet Mats Kager och tf. hovrättsassessorn Hannah Grahn.

Föredraganden har varit Rebecka Nylén.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-05-20
meddelad i
Nacka

Mål nr P 5723-19

PARTER

Klagande

S-E K

Motparter

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
131 81 Nacka
2. P R
3. A W
4. E K

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 9 augusti 2019 i ärende nr 4034-44614-2018, se bilaga 1

SAKEN

Tillsynsbeslut avseende inredande av ytterligare bostad på fastigheten X i Nacka kommun

DOMSLUT

Med undanröjande av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns beslut den 17 september 2018, § 2018-002135, ärendenummer B 2017-001009, och återförvisar ärendet till nämnden för förnyad handläggning.

Dok.Id 637953

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1

Telefon
08-561 656 30
E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M.

S-E K har överklagat Länsstyrelsen i Stockholms läns (länsstyrelsen) beslut och har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns (nämnden) beslut och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

P W och A W har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet.

Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet men har inte hörts av.

E K har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet men har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN

S-E K har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

I länsstyrelsens beslutsmotiveringen anges att renoveringen av vindsvåningen utfördes år 2001 och att beslut om rättelseföreläggande inte kan fattas eftersom det förflutit mer än tio år. Ombyggnaden till bostadslägenhet skedde rätteligen 2011, då köket installerades. I överklagandet till länsstyrelsen har han angett att ombyggnaden till bostadslägenhet med kök skedde i samband med att den hyrdes ut till en familj och att uthyrningen skedde mellan 2011 och 2017. Länsstyrelsen anger dock i beslutet att uthyrningen skedde mellan 2001 och 2017.

Bakgrunden är att han, E K, P R och A W år 2001 renoverade hela huset gemensamt. Då renoverades även i viss mån trapphuset, tornrummen och vinden. P R och A W fick köpa större delen av vinden och inredde den delen så att några av deras barn kunde bo eller sova där. Ett extra badrum byggdes på vinden och en enkel brandstege monterades från ett fönster. Några andra funktioner fanns inte för att utrymmet skulle kunna fungera som en självständig bostad. Att parets barn bodde där under några år kan inte motivera att utrymmet ska kallas bostad.

Anledningen till att det krävs bygglov för att inreda en ytterligare bostad eller lokal är att sådana ändringar kan ha inverkan på behov och dimensionering av va-anläggningar, gator, parkeringsutrymmen, service m.m. (jfr prop. 1993/94:178 s. 113 f.). Att man låter barn få eget rum på vinden, eller i ett uthus, medför inte någon inverkan på det som räknas upp. Det blir dock skillnad om man inreder en fullvärdig familjebostad som kan användas för uthyrning. Därför kan inte den mindre renovering som skedde 2001 användas för att motivera att tioårsgränsen har överskridits. Köket med spis, diskbänk och bl.a. kyl- och frysskåp tillkom först 2011. När lägenheten med spis och övrig köksutrustning tillkom bodde P R ensam i lägenheten, som är på omkring 190 kvadratmeter, och hade knappast ett eget behov av ytterligare en bostadslägenhet på vinden. Att P R behöver ett extra kök för att ägna sig åt en hobby i form av textilt hantverk förefaller vara en efterhandskonstruktion.

Debiteringslängder från vägföreningen, Vikingshills samfällighetsförening, visar att föreningen mellan 2008 till 2010 debiterade fastigheten för två permanentboende familjebostäder och mellan 2012 till 2016 för tre permanentboende. P Rs påstående att hon av Nacka kommun fick bekräftat att det är tillåtet att ha flera kök i ett hushåll kan inte kallas ett "gynnande förvaltningsbeslut". Det är korrekt att man får ha flera kök i ett hushåll, men det är inte detta som frågan gäller. Att ett rättelseföreläggande skulle riktas även mot de andra fastighetsägarna är inte rimligt. Delägare som inte medverkat till den lagstridiga åtgärden bör inte bestraffas. Han och E K har för övrigt inte tillträde till vindslägenheten.

S-E K har som skriftlig bevisning åberopat debiteringslängder från Vikingshills samfällighetsförening.

P W och A W har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

S-E K har ändrat texten sedan hans första anmälan inkom till Nacka kommun. De påståenden som anförts av S-E K är felaktiga.

År 2001 köpte de halva fastigheten. De skulle disponera den andra våningen. De var en stor familj med fyra barn, varav två tonåringar. Det fanns bara en liten dusch med toalett på den andra våningen och tre sovrum för barnen, vilket var för lite utrymme för dem. De behövde även fler toaletter och badrum. De bad därför S-E K och E K att få köpa den då oinredda råvinden för att utvidga deras bostad. De köpte den år 2001 och betalade 500 000 kr. I samband med köpet skrevs ett avtal mellan dem och makarna K, upprättat av S-E K, där det bl.a. anges att makarna W disponerar huvuddelen av vinden och har rätt att inreda denna del som bostad.

År 2001 byggde de om hela vinden, som varken hade väggar, golv eller innertak, och gjorde också ett nytt badrum med toalett och badkar. Skälet till att de byggde om vinden var alltså familjens behov. Samtidigt totalrenoverades hela huset och byggdes om till det 1880-tals hus med snickarglädje och träfasad som det egentligen var. S-E K vill nu göra gällande att renoveringen eller ombyggnaden år 2001 var ganska liten. Det var ett omfattande arbete som tog flera år.

I en bygglovsansökan från år 2005 anger S-E K bl.a. att vindslägenheten efter ett bygglov år 2001 renoverades grundligt. Det är samma vindsvåning som S-E K år 2019 anger "har renoverats i viss mån" och "mindre renovering". Samma bostad som han år 2005 kallar "vindslägenhet" beskriver han år 2019 som något som "vanligtvis inte betraktas som bostad".

Mellan år 2001 och 2011 bodde deras barn på vinden. År 2010 separerade P R och A W. År 2011 blev P R tillfrågad av en familj om de kunde få bo i vindsvåningen under en tid. P R fick makarna Ks godkännande för detta. De kom även, på P Rs initiativ, överens om att hon skulle stå för två tredjedelar av fastighetens löpande kostnader, för att kompensera makarna K. Uthyrningen skedde från den 1 oktober 2011 till den 30 maj 2017. Under åren familjen bodde i huset utfördes bl.a. underhållsarbeten på fastigheten. Familjen deltog också i den vanliga skötseln av tomten, som t.ex.

snöskottning. Familjen bodde alltså kvar med makarna Ks godkännande. S-E Ks påstående om att de inte skulle ha känt till och godkänt ombyggnaden av vinden är därför inte sant. Han har själv skrivit avtalet som var utgångspunkten för uthyrningen. Att idag efter ett flertal anmälningar påstå att han och E K inte godkänt eller känt till ombyggnaden till bostad av vindsvåningen är felaktigt.

S-E K vill hävda att den stora förändringen gjordes år 2011, för att på så sätt kunna motivera att det i själva verket inte gått mer än tio år. Vindsvåningen ser idag likadan ut som 2001 med undantag för en fläkt, ett kylskåp och en diskho. Inga andra förändringar är gjorda. P R har behov av ett fungerande kök och tvättmöjlighet på vinden. Hon är textildesigner och ägnar sig åt textilt hantverk. Hon färgar garn och tyg och till detta behöver hon en spis eller kokplattor, kylskåp till färg och kemikalier och en tvättmaskin som enbart används till färgning. I dagsläget finns ingen spis på övervåningen men hon skulle gärna vilja installera en. Enligt Nacka kommun är det tillåtet att ha flera kök i ett hushåll. Vindsvåningen är en del av hennes lägenhet. Även Skatteverket har avskrivit S-E Ks anmälan om olovlig omvandling till hyreshus.

P W och A W har som skriftlig bevisning åberopat ett omprövningsbeslut från Skatteverket daterat den 8 oktober 2018, avskrivningsbeslut från Skatteverket den 8 oktober 2018, ett avtal daterat den 25 januari 2001, ett avtal daterat den 1 oktober 2011, fotografier av ombyggnaden år 2001, bygglovshandlingar från 2005 och S-E Ks överklagande till länsstyrelsen daterat den 5 oktober 2018.

DOMSKÄL

Frågan som mark- och miljödomstolen ska pröva är om nämnden har haft fog för sitt beslut att lämna tillsynsanmälan avseende inredande av ytterligare en bostad på fastigheten X i Nacka kommun utan åtgärd.

En tillsynsmyndighet ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900), PBL, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i PBL, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av PBL (11 kap. 5 § PBL).

Om en åtgärd som kräver bygglov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (11 kap. 17 § PBL).

Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot PBL eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av PBL, får byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid. Byggnadsnämnden får inte besluta om ett rättelseföreläggande om det har förflutit mer än tio år från överträdelsen (11 kap. 20 § första och andra stycket PBL).

Mark- och miljödomstolen prövar inledningsvis om det i den aktuella byggnaden har inretts någon ytterligare bostad.

S-E K, E K, P R och A W är lagfarna ägare till fastigheten X. Det är i målet ostridigt att en renovering eller ombyggnad av vindsvåningen skedde år 2001. Det är även ostridigt att något eller några av P Rs och A Ws barn bodde i vindsvåningen mellan åren 2001 och 2011. Vidare är det ostridigt att en annan familj hyrde vindsvåningen mellan åren 2011 och 2017. S-E K har anfört att köket med bl.a. spis, diskbänk och kyl- och frysskåp tillkom först 2011. P R och A W har anfört att vindsvåningen ser likadan ut idag som 2001 med undantag för en fläkt, ett kylskåp och en diskho.

Det krävs bygglov för annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri (9 kap. 2 § första stycket 3 b PBL).

Genom en lagändring, som trädde i kraft den 1 juli 1995, inskränktes bygglovsplikten för inre ändringar till att omfatta sådana åtgärder som inte enbart har betydelse för den tekniska kontrollen utan även kan ha inverkan på behov och dimensionering av va-anläggningar, gator, parkeringsutrymmen och service m.m. Lagändringen innebar därför att inredande av ytterligare någon bostad eller lokal för handel, hantverk eller industri förblev bygglovspliktigt, medan inre ändringar i övrigt skulle följa reglerna i det då införda 9 kap. ÄPBL om tillsyn och kontroll med anledning av byggnämnan (prop. 1993/94:178 s. 113 f.). Sådana inre ändringar anges numera i 6 kap. 5 § PBF såsom anmälningspliktiga åtgärder (Didón m.fl., Plan- och bygglagen m.m. [5 december 2018, Zeteo], kommentaren till 9 kap. 2 § PBL).

Det saknas i plan- och bygglagstiftningen en definition av vad som utgör en bostad. Av Boverkets Byggregler (BFS 2011:6), BBR, framgår dock vad en bostad ska inredas och utrustas med för att uppfylla de krav som gäller enligt PBL. I BBR anges bl.a. att det i en bostad ska finnas inredning och utrustning för matlagning (BBR 3:22).

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning. Av utredningen i målet framgår att vindsvåningen ligger över A W och P Rs lägenhet. Vindsvåningen nås dock via ett trapphus som även används av S-E K och E K för att nå deras förråd. En omfattande renovering av vindsvåningen ägde rum år 2001 då bl.a. badrum installerades. Därefter har diskho, fläkt och kylskåp installerats år 2011. Domstolen gör bedömningen att det först var i och med renoveringen 2011 som våningen fick de egenskaper som krävs för att våningen ska kunna utgöra en egen bostad och de vidtagna åtgärderna innebar därför sådana ändringar som kan anses ha inverkan på behovet och dimensioneringen av va-anläggningar, gator, parkeringsutrymmen och service m.m.

Ändringarna har således inneburit att det i byggnaden har inretts ytterligare en bostad. Åtgärderna har därför varit bygglovspliktiga (9 kap. 2 § första stycket 3 b PBL). Den omständigheten att Skatteverket i ett beslut från 2018 har bedömt att vindsvåningen inte utgör en bostadslägenhet enligt bestämmelserna i fastighetstaxeringslagen föranleder inte någon annan bedömning. Att det i nuläget inte finns någon dörr till vindsvåningen, att den enligt uppgift endast nyttjas av P R och att den inte används som en egen bostad medför inte någon annan bedömning då installationen av diskho, fläkt och kylskåp objektivt sett lett till att utrymmet kan användas som en egen bostad.

Av utredningen i målet framgår att ett bygglov för ändrad användning beviljades på fastigheten år 2005. Enligt mark- och miljödomstolens bedömning omfattar det bygglovet inte nu aktuella åtgärder. Det har således inte framkommit att bygglov har meddelats för nämnda åtgärder. Inte heller uppgiften att P R fått information från kommunen att det är tillåtet att ha två kök i en bostad medför någon annan bedömning.

Mark- och miljödomstolen övergår till att pröva om nämndens möjligheter att åstadkomma rättelse genom ett rättelseföreläggande enligt PBL har preskriberats.

De ingripanden enligt 11 kap. PBL som kan aktualiseras i detta fall är t.ex. lovföreläggande enligt 11 kap. 17 § PBL eller rättelseföreläggande enligt 11 kap. 20 § PBL. Mark- och miljödomstolen noterar att ett lovföreläggande saknar preskriptionsfrist. Vad gäller rättelseföreläggande får byggnadsnämnden som huvudregel inte besluta om ett sådant föreläggande om det har förflutit mer än tio år från överträdelsen (11 kap. 20 § andra stycket PBL).

Av utredningen i målet framgår att P R till nämnden bl.a. har anfört att ett kylskåp, fläkt och diskho tillkom år 2011. Mark- och miljödomstolen finner det därför utrett att de bygglovspliktiga åtgärderna har vidtagits inom den tioåriga preskriptionsfristen enligt 11 kap. 20 § PBL. Till skillnad från länsstyrelsen anser domstolen således att nämndens möjligheter att åstadkomma rättelse genom ett

rättelseföreläggande inte har preskriberats. Nämnden har därför inte haft fog för sitt beslut att lämna den aktuella tillsynsanmälan utan åtgärd (jfr 11 kap. 5 § PBL).

Av utredningen framgår inte när under år 2011 de bygglovspliktiga åtgärderna vidtogs. Av tredje punkten i övergångsbestämmelserna till PBL framgår att om en överträdelse ägt rum före den 2 maj 2011 ska äldre bestämmelser tillämpas på prövning i sak. Den nya lagen ska dock tillämpas, om den leder till lindrigare påföljd. Den aktuella åtgärden krävde bygglov enligt 8 kap. 1 § första stycket 4 den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Bestämmelsen i 11 kap. 20 § första stycket PBL har en motsvarighet i 10 kap. 14 § första stycket ÄPBL. Vidare har reglerna om preskription i 11 kap. 20 § andra stycket PBL överförts oförändrade från 10 kap. 27 § andra stycket ÄPBL. Utgången i målet blir således densamma oavsett om det är ÄPBL eller PBL som tillämpas.

Mot denna bakgrund ska, med undanröjande av länsstyrelsens beslut, nämndens beslut upphävas och ärendet återförvisas till nämnden för förnyad handläggning med beaktande av vad som anförts i domskälen i denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 10 juni 2020. Prövningstillstånd krävs.

Emil von Schinkel

Ylva Kvist Trelje

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Emil von Schinkel, ordförande, och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Maria Gratte.